

*Galilæas Sø var på Jesu tid
og er fortsat meget rig på
fisk. Ved søens bredder
fortalte Jesus en række af
sine lignelser
(Foto: Kai Kjær-Hansen)*

KRISTELIGT DAGBLADS JULEKONKURRENCE

8

*En spændende rejse
i det bibelske univers*

JESUS I NAZARET

Da Jesus var færdig med at fortælle disse lignelser, gik han bort derfra. Og han kom til sin hjemby og underviste dem i deres synagoge, så de blev såået af forundring og spurgte: »Hvorfra har han denne visdom og kraften til at gøre mægtige gerninger? Er det ikke tømmerens søn? Hedder hans mor ikke Maria og hans brødre Jakob og Josef og Simon og Judas? Bor alle hans søstre ikke her hos os? Hvor har han så alt dette fra?« Og de blev forarget på ham. Men Jesus sagde til dem: »En profet er ikke miskendt undtagen i sin hjemby og i sit hus.« Og han gjorde ikke mange mægtige gerninger dér på grund af deres vantro.

Jesu mor

At Maria skulle være mor til andre end Jesus, volder ikke problemer i protestantisk teologi. Derimod har den katolske kirke bevaret tanken om Marias fortsatte seksuelle afholdenhed. I givet fald har hun givet et løfte herom, som Josef har respekteret. Mens man tidligere var tilbøjelig til at hævde, at noget sådant var ujdisk, viser tekster fra menigheden i Qumran, at es-sæerne dér kendte til sådanne tilfælde. Positive vidnesbyrd fra NT om, at dette skulle have været tilfældet med Maria, er dog svære at finde.

Maria omtales hos Matthæus i kap 1-2 og i 12,46; 13,55; 27,56.

Jesu adoptivfar

I 13,55 kaldes Jesus for »tømmerens søn«. Det græske ord, der bruges om Josefs håndværk, gør det ikke muligt at bestemme med sikkerhed, om han arbejdede med sten eller træ. Men han var håndværker. I Mark 6,3 betegnes Jesus selv som »tømmeren«.

En historie fra Talmud trækkes undertiden frem i denne forbindelse: En mand kommer til en by og er på ud-kig efter en person, der kan løse et problem for ham. Da der ikke findes nogen rabbiner, som han først spørger efter, siger han: »Er der en tømmerer blandt jer, en tømmerers søn, som kan give mig et svar?« Nogle finder heri en antydning om, at en tømmer i en lille landsby som Nazaret kunne være den person, der bar bedst inde i loven. Undertiden knytter man så

dette sammen med, at Josef i 1,19 beskrives som »rettsindig«. Ordret står der »retfærdig«, hvilket så tages om en, der trofast overholder loven. Det er en interessant iagttagelse, men intet sikkert kan dog udledes om Josef heraf.

Samme usikkerhedsmomenter findes, når man skal sige noget om Josefs ægteskabelige forhold og Jesu søskende. De fleste antager, at Josef er død på et tidligt tidspunkt, og før episoden i Nazaret i 13,53-58 hr fundet sted. Nogle mener, at Josef er blevet gift med Maria, efter at hans første kone er død.

Josef omtales hos Matthæus i kap 1 og 2 og eller ikke - med undtagelse af hentydningen til ham i 13,55.

Jesu søskende

Der gives almindeligvis tre svar på, hvem Jesu søskende

var (se også note til 1,25):

1. Jesu fætre og kusiner, idet også andre end ens »kødelige« søskende kunne betegnes som brødre og søstre

2. Josefs børn af et tidligere ægteskab

3. Josef og Marias børn. Om søstrene ved man intet andet end det, der siges i 13,56 (jf 12,50). Måske var de gift, hvilket kunne forklare, at de stadig bor i Nazaret.

De fire brødre bærer alle patriark-navne (Judas=Juda). Jakob er den mest kendte. Han blev senere en af de bærende kræfter i urmenigheden i Jerusalem. Han led martyrdøden i år 62 e.Kr. Han blev kaldt Jakob den Retfærdige. Nogle sætter dette tilnavn i forbindelse med beskrivelsen af hans far, Josef, i Matt 1,19.

Overvej Jesu families stilling til Jesus og inddrag f.eks. Mark 3,21 og Joh 7,3-9.

Undertiden ligger det i baghovedet: Bare vi havde set Jesu undergerninger og hørt ham tale. Så ville det ikke være nogen sag at tro. Forkastelsen i Nazaret siger noget andet.

Overvej de vanskeligheder, som indbyggerne i Nazaret havde, eftersom de kendte Jesus fra barnsben og op til omkring 30-års alderen - en periode, hvor Jesus har levet iblandt dem hvad tro er, og hvordan den kom; inddrag f.eks. Hebr 11,1 og Rom 10,14-17.

Retoriske spørgsmål

Folk i Nazaret stiller flere retoriske spørgsmål. De har selv svaret.

Overvej hvordan folk undertiden stiller retoriske spørgsmål om Kristus og kristendom - men egentlig ikke ønsker svar.

AF KAJ KJÆR-HANSEN

»En profet er ikke miskendt undtagen i sin hjemby og i sit hus.« Jesus-ordet siger intet afgørende om, at han selv bringer sig som profet. Han bruger et ordsprog, som med små variationer givetvis har været almindeligt kendt i det miljø.

Selv om Jesus på visse punkter ligner en profet, når han forkynder, og også deler den skæbne, som blev nogle profeter til del (jf 23,29-37), er profet-kategorien ikke en fyldstgørende beskrivelse af hans person og gerning.

Jesus anså Johannes Døber for mere end en profet (11,7-9).

Folk betragtede Jesus som profet (16,13-14; 21,11.46; jf 26,68).

Overvej hvordan man i daglig tale bruger Jesus-ordet i v. 57 (med små variationer).

Jesu barndomshjem

Arkæologer mener, at de har lokaliseret Josefs hus i Nazaret. Fra slutningen af det 2.

årh. er der efterretninger om, at der har levet jødekristne i Nazaret, blandt disse også folk, der hævdede, at de var Jesus slægtninge.

Uanset om det nu er Josefs hus eller ej, giver udgravningerne et indtryk af de omgivelser, Jesus som barn har leget i. Foruden et lille hus med terrasse og en grotte, der muligvis har været benyttet som opmagasineringsrum, har der bl.a. været silo til korn, cisterne til vandforsyningen, olivenperse, samt bassin til ritualbad.

Det er i sådanne omgivelser, Jesus har leget som barn og færdedes som ung. Som jøde har han taget de foreskrevne rituelle bade.

Jesus og hans familie

Hvem der tilhører Jesu sande familie, er gjort klart i 12,46-50. Ifølge Matthæus er Gud Jesu egentlige fader (1,18-25).

Om Jesu familie i almindelig forstand kan følgende nævnes:

SPØRGSMÅL 8

Jesus betragter Johannes Døber for »mere end en profet«. I hvilket kapitel hos Matthæus står det?

Det rigtige svar:

Indsendt af:

Navn:

Adresse:

Alle kuponer - mindst otte af tolv - indsendes samlet i en kuvert til Kristeligt